సుప్రీం కోర్టు నివేదికలు [1963]

అమృత్ సర్ రా యోన్&సిల్క్ మిల్స్

V

వారి పనివారు

(పి. బి. గజేంద్రగడ్కర్, కె.సి. దాస్ గుప్తా మరియు జె.ఆర్.ముధోల్కర్, జె.జె.)

ఇండస్ట్రియల్ డిస్ప్యూట్-గ్రాట్యుటీ స్కీమ్, వాలిడిటీ రూపకల్పన-యజమాని ఆర్థిక స్థితి-గ్రాట్యుటీ మొత్తం-సీలింగ్, ఎప్పుడు పెట్టాలి-సంబంధిత వాస్తవాలపై ఆధారపడి ట్రిబ్యునల్ నిర్ణయం.

ప్రస్తుత అప్పీలు పిటిషనర్ మరియు ప్రతివాదుల మధ్య పారిశ్రామిక వివాదం నుండి ఉద్భవించింది. ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ఇవ్వడంతో పిటిషనర్ స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా ఈ కోర్టుకు అప్పీల్ దాఖలు చేశారు.

గ్రాట్యుటీ స్కీమ్ రూపకల్పనకు సంబంధించి ట్రిబ్యునల్ ముందు ఎలాంటి కేసు కూడా లేదని పిటిషనర్ ప్రధాన వాదన. ఒకవేళ గ్రాట్యుటీ స్కీమ్ రూపొందించాల్సి వచ్చినా ఉద్యోగులకు చెల్లించాల్సిన గ్రాట్యుటీ మొత్తానికి గరిష్ఠ పరిమితి విధించకపోవడంలో ట్రిబ్యునల్ తప్పు చేసిందని వాదించారు. ఈ పథకం ద్వారా అందించే ఒక నెల బేసిక్ వేతనం మితిమీరిపోయిందని, దాన్ని 15 రోజుల బేసిక్ వేతనానికి తగ్గించాలని లేవనెత్తిన మూడో అంశం.

పిటిషనర్ యొక్క ఆర్థిక స్థితిని పరిగణనలోకి తీసుకొని గ్రాట్యుటీ పథకాన్ని రూపొందించడం సమర్ధనీయం. సాధారణ నియమం ప్రకారం , పదవీ విరమణ మరియు

గ్రాట్యుటీని చాలా సహేతుకమైన రేటుతో చెల్లించడానికి అవకాశం లేనప్పుడు, ఈ పథకం కింద చెల్లించాల్సిన గ్రాట్యుటీ మొత్తంపై పరిమితి విధించాలి. ఒకే ప్రాంతంలో ఒకే పరిశ్రమలో రూపొందించిన గ్రాట్యుటీ పథకాలు తీవ్రమైన లేదా హింసాత్మక వ్యత్యాసాలను బహిర్గతం చేయనప్పటికీ, ఒక నిర్దిష్ట కేసులో ఇవ్వాల్సిన గ్రాట్యుటీ రేటు ఆ కేసు వాస్తవాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం. 1961 లో 394.

1958 రిఫరెన్స్ నెంబరు 43లో పంజాబ్ లోని ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్ నవంబర్ 6, 960 నాటి అవార్డు నుంచి ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా అప్పీలు.

భారత అటార్నీ జనరల్ సి.సెతల్వాడ్

ఎస్.కె.కపూర్, బిషంబెర్ లాల్, బి.ఎన్. పిటిషనర్ తరఫున కృపాల్, కె.కె.జైన్.

ప్రతివాదుల కోసం జనార్దన్ శర్మ..

1962. ఆగస్టు, 2; కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో..

గజేంద్రగడ్క. ఆర్, జె. - పిటిషనర్ అమృత్ సర్ రేయాన్ అండ్ సిల్క్ మిల్స్ మరియు దాని కార్మికుల మధ్య పారిశ్రామిక వివాదం నుండి ఈ అప్పీల్ ఉద్భవించింది. ఈ వివాదం

వాస్తవానికి పిటిషనర్ కు వ్యతిరేకంగా ప్రతివాదులు చేసిన ఏడు డిమాండ్లకు సంబంధించినది మరియు ఈ ఏడు డిమాండ్లను పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం, 1917 లోని సెక్షన్ 10 (ఎల్) (డి) కింద పారిశ్రామిక తీర్పు కోసం పంజాబ్ ప్రభుత్వం జులుందూర్ లోని పారిశ్రామిక ట్రిబ్యునల్ కు పంపింది. ఈ డిమాండ్లకు సంబంధించి ట్రిబ్యునల్ తన తీర్పును వెలువరించింది. స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా ఈ కోర్టుకు తీసుకువచ్చిన ప్రస్తుత అప్పీలులో, గ్రాట్యుటీ స్కీమ్ కోసం ప్రతివాదులతో వ్యవహరించే విధంగా తీర్పు ఇవ్వడం గురించి మేము ఆందోళన చెందుతున్నాము. గ్రాట్యుటీ స్కీమ్ రూపకల్పనకు సంబంధించి ఎలాంటి కేసు పెట్టలేదని పిటిషనర్ కోరారు. ఈ పిటిషన్ ను ట్రిబ్యునల్ తిరస్కరించి గ్రాట్యుటీ పథకాన్ని రూపొందించింది. • ఈ పథకం యొక్క ఔచిత్యం మరియు చెల్లుబాటును ఈ కేసులో పిటిషనర్ తరఫున మిస్టర్ కపూర్ మా ముందు సవాలు చేశారు.

ట్రిబ్యునల్ రూపొందించిన పథకం ఇలా ఉంది:-

(1) ఒక ఉద్యోగి సర్వీసులో ఉన్నప్పుడు మరణిస్తే, శారీరక లేదా మానసిక వైకల్యం కారణంగా అతను మరింత సేవ చేయలేకపోతాడు. తన సర్వీసులో ఉన్న ప్రతి సంవత్సరానికి ఒక నెల బేసిక్ వేతనం.. మరణిస్తే గ్రాట్యుటీని మరణించిన కార్మికుల వారసులకు లేదా అసైన్డ్ కార్మికులకు చెల్లిస్తారు.

(2) ఒక ఉద్యోగి యొక్క సర్వీసును ఆందోళనతో తొలగించడం. అతడు ఐదేళ్ళ సర్వీసులో చేరిన తరువాత, అతని సర్వీస్ యొక్క ప్రతి సంవత్సరానికి సగం నెల బేసిక్ వేతనం.

(3) ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసిన ఉద్యోగికి ఎటువంటి గ్రాట్యుటీ చెల్లించబడదు, కానీ అతను పదిహేనేళ్ల పాటు నిరంతరం సేవలందించి, వృద్ధాప్యం లేదా అనారోగ్యానికి గురైతే,

అతని సేవ పూర్తయిన ప్రతి సంవత్సరానికి ఒక నెల ప్రాథమిక వేతనం చొప్పున గ్రాట్యుటీ ఇవ్వబడుతుంది.

(4) తొలగించబడిన ఉద్యోగికి ఎటువంటి గ్రాట్యుటీ చెల్లించబడదు. దుష్ప్రవర్తనకు..

ఏ పథకమూ రూపొందించరాదన్న పిటిషనర్ వాదనను తోసిపుచ్చిన ట్రిబ్యునల్ 1934లో ప్రారంభమైన ఈ కర్మాగారం అమృత్ సర్ లో అతిపెద్ద టెక్స్ టైల్ మిల్స్ అని, ఇప్పటివరకు దాని కెరీర్ అన్ని విధాలుగా విజయవంతమైందని గుర్తించింది. పెట్టుబడి పెట్టిన పెట్టుబడి రూ.14 లక్షలు మరియు దాని వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రూ.2,70,000/- దీని పరిధిలో 1,250 మంది ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు, వారి నెలవారీ వేతన బిల్లు రూ.1,20,000/- పిటిషనర్ తన కార్మికులకు 1946 నుండి బోనస్ చెల్లిస్తున్నాడని మరియు పెట్టుబడి పెట్టిన పెట్టుబడిపై డివిడెండ్ ను అనుమతించిందని అంగీకరించబడింది. ఇది ప్రావిడెంట్ ఫండ్ మరియు ఎంప్లాయీస్ స్టేట్ ఇన్సూరెన్స్ స్కీమ్ కు కంట్రిబ్యూషన్ చేస్తుంది. పిటిషనర్ యొక్క ఈ ఆర్థిక స్థితిని పరిగణనలోకి తీసుకొని, గ్రాట్యుటీ పథకాన్ని రూపొందించాలనే డిమాండ్ ను పిటిషనర్ విజయవంతంగా నిరోధించలేడని ట్రిబ్యునల్ అభిప్రాయపడింది మరియు మేము సరిగ్గా ఆలోచిస్తున్నాము.

గ్రాట్యుటీ స్కీమ్ రూపొందించాల్సి వచ్చినా ఉద్యోగులకు చెల్లించాల్సిన గ్రాట్యుటీ మొత్తానికి గరిష్ఠ పరిమితి విధించకపోవడం ట్రిబ్యునల్ తప్పిదమని కపూర్ వాదించారు. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ వాదన బాగా స్థాపించబడింది. సాధారణంగా చెప్పాలంటే, పదవీ విరమణకు ఎటువంటి నిబంధన లేనప్పుడు మరియు గ్రాట్యుటీని చాలా సహేతుకమైన రేటుతో చెల్లించినప్పుడు, పారిశ్రామిక ట్రిబ్యునళ్లు రూపొందించిన గ్రాట్యుటీ పథకాలు సాధారణంగా గరిష్ట పరిమితిని అందిస్తాయి, కాబట్టి, ట్రిబ్యునల్ సాధారణంగా ఆమోదించిన ఈ స్థానం నుండి వైదొలగడం ఎంతవరకు సమంజసమో మనకు కనిపించడం లేదు. ప్రస్తుత సందర్భంలో నిర్ణయించిన రేటు

అనవసరంగా తక్కువగా లేదు మరియు పదవీ విరమణకు అవకాశం లేదు. అందువల్ల ఈ పథకం కింద చెల్లించాల్సిన గ్రాట్యుటీ మొత్తానికి గరిష్ఠ పరిమితి విధించాలని పిటిషనర్ వాదించడం సమంజసమని మేము భావిస్తున్నాము.మొత్తం మీద, ఈ పథకం కింద చెల్లించాల్సిన గ్రాట్యుటీ గరిష్ట మొత్తాన్ని 15 నెలల ప్రాథమిక వేతనంగా నిర్ణయించినట్లయితే అది సహేతుకంగా ఉంటుందని మేము భావిస్తున్నాము. ఈ నిర్ధారణకు వచ్చినప్పుడు, ప్రతి సందర్భంలోనూ ఒక పరిమితి విధించాలని మరియు అది 15 నెలల ప్రాథమిక వేతనాల క్రమంలో ఉండాలని కఠినమైన మరియు వేగవంతమైన నియమాన్ని విధించాలని మేము ప్రతిపాదించడం లేదని స్పష్టం చేయాలి; గ్రాట్యుటీ స్కీమ్ రూపకల్పనలో సంబంధిత అంశాలన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సి ఉంటుందని మనం పదేపదే గమనించాము, అందువల్ల అనివార్యంగా పథకాలు సందర్భాన్ని బట్టి మారుతూ ఉంటాయి.

క్లాజులు (1), (3) ద్వారా కల్పించిన ఒక నెల బేసిక్ వేతనం మితిమీరిపోయిందని, దీనిని 15 రోజుల బేసిక్ వేతనానికి తగ్గించాలని కపూర్ వాదించారు. పంజాబ్ లో గ్రాట్యుటీ పథకాల సాధారణ నమూనాను పరిశీలిస్తే, 15 రోజుల బేసిక్ వేతనం ఇదే క్లాజుల కింద అందించబడుతుందని ఈ వాదన చూపిస్తుంది. తన వాదనకు మద్దతుగా శ్రీ. కపూర్ తాను నిర్మించిన కొన్ని అవార్డుల గురించి ప్రస్తావించారు. ఓహెహర్తాలోని న్యూ ఇండియా ఎంబ్రాయిడరీ మిల్లులో రూపొందించిన గ్రాట్యుటీ పథకంలో 15 రోజుల వేతనాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకున్నారు, అయితే ఈ అవార్డులో కరువు భత్యం కూడా ఉంది. కాబట్టి, ఈ నిబంధన అంతగా ఉపయోగపడదు, ఎందుకంటే ప్రస్తుత సందర్భంలో, రేటును కేవలం ప్రాథమిక వేతనాలకు సంబంధించి మాత్రమే నిర్ణయించారు . ఛెహర్తాలోని నీమ్లా టెక్స్ టైల్ ఫినిషింగ్ మిల్లులో రూపొందించిన పథకం న్యూ ఇండియా ఎంబ్రాయిడరీ మిల్స్ కింద ఉన్న పథకం మాదిరిగానే ఉంది, కాబట్టి దాని గురించి అదే వ్యాఖ్య చేయాలి. భివానీలోని టెక్నాలాజికల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్స్ టైల్స్ లో గ్రాట్యుటీ పథకం పూర్తయిన ప్రతి సంవత్సరానికి 1/2 నెలల బేసిక్ వేతనం ప్రాతిపదికను స్వీకరించింది, కానీ ఈ పథకం నిర్దేశించిన పరిమితి లేదు. మరోవైపు,

అమృత్ సర్ లోని శంభు నాథ్ అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్ లో గ్రాట్యుటీ పథకం, పూర్తయిన ప్రతి సంవత్సరానికి ఒక నెల ప్రాథమిక వేతనాన్ని స్వీకరిస్తుంది మరియు ఇండియా వూలెన్ టెక్స్ టైల్ మిల్స్, ఛెహర్తా మరియు ఇండియా కాలికో ప్రింటింగ్ మిల్లులలో కూడా ఈ పథకం వర్తిస్తుంది. జగత్ జిత్ కాటన్ టెక్స్ టైల్ మిల్స్ లిమిటెడ్, ఫగ్వారాలో పంజాబ్ డిస్టిల్లింగ్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్ 1/2 నెలల ప్రాథమిక వేతనాన్ని కలిగి ఉంది. ఒక నెల బేసిక్ వేతనాన్ని అందిస్తుంది; న్యూ ఎగెర్టన్ వూలెన్ మిల్ ధరివాల్ కూడా అంతే. జవాలా పిండి మిల్స్ అమృత్ సర్, ఐదు సంవత్సరాల సర్వీసు ఉన్న కార్మికులకు 1/2 నెలల బేసిక్ వేతనాన్ని, ఐదేళ్లకు పైగా సర్వీసు ఉన్న కార్మికులకు ఒక నెల బేసిక్ వేతనం చొప్పున అందిస్తుంది. పంజాబ్ లో గ్రాట్యుటీ పథకాల సరళి 15 రోజుల మూలవేతనం రేటును అవలంబించడాన్ని సూచిస్తుందని పిటిషనర్ చేసిన వాదనను గమనించవచ్చు. ప్రతి ఒక్కటి పూర్తయిందిసేవా సంవత్సరానికి, మన ముందు పార్టీలు సమర్పించిన అనేక అవార్డుల మద్దతు లేదు, కాబట్టి, ప్రస్తుత పురస్కారం ఈ విషయంలో స్థిరమైన ఏకరూప నమూనా నుండి వెళ్లిపోయిందని చెప్పలేము.

భారత్ ఖండ్ టెక్స్ టైల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ లో కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును కపూర్ ప్రస్తావించారు. ఎంప్లాయీస్ ప్రావిడెంట్ ఫండ్ యాక్ట్, 1952 అమల్లోకి రావడానికి ముందు కాలానికి సర్వీస్ పూర్తయిన ప్రతి సంవత్సరానికి ఒక నెల బేసిక్ వేతనం, ఆ తర్వాత పూర్తయిన ప్రతి సంవత్సరానికి అర నెల బేసిక్ వేతనాన్ని గరిష్టంగా 15 నెలల బేసిక్ వేతనానికి లోబడి అందించే టెక్స్టైల్ లేబర్ అసోసియేషన్ అహ్మదాబాద్ . ఆ కేసులో ఈ కోర్టు వ్యవహరించిన తీర్పు 1952కు ముందు గ్రాట్యుటీ స్కీమ్ ఎకు, ఆ తర్వాత వచ్చిన వాటికి మధ్య వ్యత్యాసాన్ని చూపించిందని, 1952లో ఎంప్లాయీస్ ప్రావిడెంట్ ఫండ్ చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన నేపథ్యంలో ఈ వ్యత్యాసం ఏర్పడిందని దీన్ని బట్టి అర్థమవుతోంది. అందువల్ల, ఈ విధంగా రూపొందించిన పథకాన్ని అప్పీలులో ఈ కోర్టు అంగీకరించినందున, ప్రతి సందర్భంలోనూ 1952 తరువాత అర్ధ నెల

మూలవేతనం చెల్లించాలని ఈ కోర్టు నిర్దేశించిందని సూచించడం సమంజసం కాదని మేము భావిస్తున్నాము.

అహ్మదాబాద్ లోని అరవింద్ మిల్స్ కో-ఆపరేటివ్ సప్లై సొసైటీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ వారి వర్క్ మెన్ కేసులో రాజ్ కోట్ లోని ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పుపై కూడా కపూర్ ఆధారపడ్డారు. ఈ కేసులో ట్రిబ్యునల్ రూపొందించిన పథకంలో 15 రోజుల బేసిక్ వేతనాన్ని శ్రీ. కపూర్ మరియు 10 నెలల బేసిక్ వేతనం యొక్క గరిష్ట పరిమితిని సిఫారసు చేశారు. అదేవిధంగా రాష్ట్రీయ మిల్ మజ్దూర్ సంఘ్, బొంబయ్ వర్సెస్ మిల్లు యజమానుల సంఘం, బొంబయ్ లలో రూపొందించిన గ్రాట్యుటీ పథకాలు భారత్ ఖండ్ టెక్స్ టైల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ లో రూపొందించిన గ్రాట్యుటీ పథకాలను పోలి ఉన్నాయి. ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునళ్లు రూపొందించిన గ్రాట్యుటీ పథకాల్లో 15 రోజుల బేసిక్ వేతనాన్ని రేటుగా స్వీకరించినట్లు మాత్రమే ఈ నిర్ణయాలు తెలియజేస్తున్నాయి. అయితే, మనం అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా లేము. మిస్టర్. ఈ నిర్ణయాలు 15 రోజుల బేసిక్ వేతనాల రేటును తప్పనిసరిగా ఆమోదించాలనే సాధారణ వాదనకు మద్దతు ఇస్తాయని కపూర్ వాదన. ఇది ప్రతి కేసులోని వాస్తవాలపై ట్రిబ్యునల్ నిర్ణయించాల్సిన ప్రశ్న. ఒకే ప్రాంతంలో ఒకే పరిశ్రమలో రూపొందించిన గ్రాట్యుటీ పథకాలు తీవ్రమైన లేదా హింసాత్మక వ్యత్యాసాలను బహిర్గతం చేయకూడదని అభిలషణీయమైనప్పటికీ, గ్రాట్యుటీ పథకాలలో 15 రోజులను స్థిరమైన రేటుగా పరిగణించాలనే వాదనను అంగీకరించడం ద్వారా ఏకరూపతను ప్రవేశపెట్టడం సాధ్యం కాదు. అప్పీలు కింద అవార్డు ఇచ్చిన ప్రాతిపదికను గ్రాట్యుటీ పథకాల్లో స్థిరమైన రేటుగా పరిగణించాలని చెప్పడానికి మేము సిద్ధంగా లేము. మన ముందున్న మెటీరియల్ మీద, ఆ ఆధారాన్ని పట్టుకోవడానికి మనం సిద్ధంగా లేము.అప్పీలు కింద అవార్డు ద్వారా స్వీకరించబడినది అదే పరిశ్రమలో అమలులో ఉన్న నమూనా నుండి హింసాత్మక లేదా తీవ్రమైన నిష్క్రమణను చేసింది పంజాబ్ లేదా ఇతరత్రా అర్హతల ఆధారంగా అన్యాయమైనది. అప్పీలు కింద తీర్పు నిర్దేశించిన

రేటులో జోక్యం చేసుకోవడానికి మేము నిరాకరిస్తున్నాము అంటే, మా ప్రకారం, ప్రతిదానిలోని సంబంధిత వాస్తవాలను ప్రస్తావించకుండా ఇతర సందర్భాల్లో ఆ రేటును అవలంబించాలని కూడా కాదు.

ఫలితంగా 15 నెలల బేసిక్ వేతనం గరిష్ఠ పరిమితిని నిర్దేశించడం ద్వారా అవార్డును సవరించారు. మిగిలిన అవార్డు ఖరారైంది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ ఉండదు.